

Agendapunt

voor de vergadering van het algemeen bestuur RUD Drenthe

20 december 2021

Datum: 22 november 2021

Opsteller: Peter Zoeteman / Marco Holsappel

M. Heidekamp-Prins, directeur RUD Drenthe

Openbaar: ja

Onderwerp

Jaarprogramma 2022

Advies eigenarenoverleg

Asbest

Voorgesteld wordt het risicogerichte asbesttoezicht op aanvaardbaar niveau te brengen (risico gestuurd met de omvang van vastgestelde werkwijze 2018). Dit houdt in dat alle rapporten worden beoordeeld en dat er bij 45 % van de saneringslocaties een controle wordt verricht. Toezicht vindt alleen plaats op asbestsanering van de zwaarste categorie asbest). De inzet die de RUD Drenthe afgelopen jaren heeft gedaan komt niet overeen met het aantal meldingen dat getoetst en gecontroleerd zou moeten worden (al langere tijd is een te laag aantal uren opgenomen in het jaarprogramma). Met dit voorstel wordt vraag en inzet op elkaar afgestemd volgens de afgesproken werkwijze en conform de herijkte kentallen. Afschalen van het asbesttoezicht leidt tot grote / onacceptabele gezondheidsrisico's voor omwonenden. Met een realistisch jaarprogramma wordt voorkomen dat dit tot te voorziene meerkosten in de verrekening leidt.

Energie

Op het gebied van energiebesparing is de wet- en regelgeving aangescherpt. De Drentse maat voorziet hier op dit moment niet in. Vanuit de eigenaren wordt voorgesteld om het energietoezicht uit te voeren volgens de wettelijke taken en op een redelijke uitvoeringsniveau, waarbij wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. De strengere regels op het gebied van energie worden pas "geactiveerd" na een toezichtsbezoek. Dit betekent dat wanneer geen inzet op dit gebied wordt gepleegd bedrijven gevrijwaard blijven van energie-prestatie-eisen waardoor bovendien een enorm energiebesparingspotentieel onbenut blijft. Een verdere wettelijke verzwaring betreft per 1 juli 2022 (start Omgevingswet) dat voor type C bedrijven (net als bij type A en B nu al het geval is) ook de zwaardere regels op het gebied van energiebesparing van toepassing zijn.

Het eigenarenoverleg hecht er veel waarde aan dat zowel asbest als energie, mede gezien de hieraan verbonden risico's, op een aanvaardbaar niveau worden uitgevoerd. Aan de andere kant, dit zijn de voornaamste onderdelen waar de discussie rond de 'draaiknoppen' over gaat. Binnen het eigenarenoverleg wil enerzijds een aantal deelnemers de financiële nullijn aanhouden. Anderzijds zijn de meeste deelnemers van mening dat de discussie niet alleen over cijfers zou moeten gaan. Het is vooral de inhoudelijke argumentatie die leidend zou moeten zijn: gelet op de grote gezondheidsrisico's van de huidige werkwijze rond asbest en het energiebesparingspotentieel wat we gaan en blijven missen is adequate inzet op asbest- en energietoezicht noodzakelijk .

Op basis van onderstaande uitgangspunten, werd een aantal suggesties gedaan. De eigenaren hechten er waarde aan dat voor Drenthe (zoals overigens ook wettelijk is bepaald) op een uniforme wijze de milieutaken worden uitgevoerd. Dit betekent dat een cafetariamodel wordt afgeraden. Aangezien onderstaande keuzemogelijkheid 1 niet door iedereen werd omarmd, is er gekozen voor een 'tussenoplossing' door de uren voor asbest en energietoezicht wel op te nemen, maar dit voor 2022 deels dan wel volledig te compenseren met uren RGT voor gemeentelijke bedrijven. Met deze genoemde optie ontstond er een breder draagvlak bij de Eigenaren voor het wel opnemen van de extra

uren voor asbest en energie.

Keuze 3 betekent dat de inzet voor energie en asbest volledig ten laste wordt gebracht van RGT voor gemeentelijke bedrijven. Keuze 3 vormt daarmee het scenario met de laagste kosten, echter achten de eigenaren de hieraan verbonden milieurisico's niet verantwoord.

Een meerderheid binnen de eigenaren stelt daarom voor om in te stemmen met keuzemogelijkheid 2. Dit is een variant die zowel tegemoet komt aan de wens om invulling te geven aan de thema's asbest en energie als ook aan de wens van een aantal deelnemers om zo dicht mogelijk op de financiële nullijn te blijven.

Uitgangspunten:

- De RUD verwacht dat de benodigde bemensing rond asbest en energie op korte termijn gerealiseerd kan worden. Voor RGT is het werven minder makkelijk, het geplande aantal uren is om die reden bij RGT mogelijk niet volledig te realiseren (niet voor het eerste half jaar 2022 in ieder geval).
- Daarnaast moet er sowieso een begrotingswijziging komen voor de uitbreiding t.g.v. het aangepaste Jaarprogramma. Dit zal medio 2022 pas kunnen worden vastgesteld.

Keuzemogelijkheden:

1. We hanteren de uren van het Jaarprogramma 2022 zoals die nu voorligt (versie 0.9).
2. We laten het geplande aantal uren voor Asbest- en Energietoezicht staan. De dekking hiervoor halen we voor de helft uit het niet opplussen van RGT voor gemeentelijke bedrijven (omdat die extra inzet voor het 1^e halfjaar niet realistisch is). De andere helft komt als extra uren voor rekening van de deelnemers.
3. Hetzelfde als bij 2, maar de dekking wordt voor 100% uit het RGT voor gemeentelijke bedrijven gehaald. RGT voor gemeentelijke bedrijven laten we dan dus niet stijgen, maar blijft op het zelfde niveau als in 2021.

Gevraagd besluit:

- 1. Kennis te nemen van het – onder voorbehoud van een begrotingswijziging – door het dagelijks bestuur vastgestelde jaarprogramma.**
- 2. Het jaarprogramma te verwerken in een begrotingswijziging**
- 3. Het door de eigenaren voorgestelde groeimodel op te nemen in de kaderbrief ter verwerking in de (meerjaren)begroting en jaarprogramma's 2023 en 2024.**

Inleiding

Het Jaarprogramma 2022 wijkt in meerdere opzichten af van voorgaande Jaarprogramma's. De inhoud en opzet van het programma is gewijzigd. Naast de outputsturing zoals deze jaren is gebruikt zijn in dit jaarprogramma de thema's, doelstellingen en indicatoren verwerkt.

Het Jaarprogramma 2022 geeft het beeld van de autonome toename van de inhoudelijke opgave. Daarin is de uitkomst van de herijking Drentse Maat en de huidige kwaliteitsafspraken vertaald in een beeld van de totaal te verwachten vraag vanuit de gezamenlijke deelnemers. Deze autonome stijging van de vraag is door de RUD Drenthe niet in 1 jaar adequaat in te vullen waardoor in afstemming met de accounthouders en eigenaren is gekozen voor een groeiscenario op basis van o.a. haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Voor het provinciale deel van de inhoudelijke opgave wordt wel meteen met ingang van 2022 opgeschaald naar het gewenste niveau.

Motivatie

1.1 Uitgangspunten jaarprogramma

Het dagelijks bestuur heeft opdracht gegeven om een realistisch Jaarprogramma 2022 op o.b.v. de herijkte kentallen op te stellen. Daarbij heeft het dagelijks bestuur een aantal uitgangspunten meegegeven. Doel van deze uitgangspunten was: meer aandacht aan de

opdrachtverlening en opdrachtneming ten gunste van de kwaliteit in de bedrijfsvoering en duidelijkheid in verantwoordingen en de verrekensystematiek. Deze uitgangspunten zijn:

- Basisuitvoering is opgenomen in het Jaarprogramma. Dit is opgesteld in afstemming met de deelnemers en op basis van de vastgestelde begroting voor het programmajaar.
- Te voorziene “extra opdrachten” worden opgenomen in het Jaarprogramma 2022.
- Onvoorziene “extra opdrachten” worden, voorafgaand aan de uitvoering, voorzien van een expliciete opdracht aan de RUD Drenthe.
- Onvoorzien “meerwerk” in de vraag gestuurde producten worden achteraf in rekening gebracht bij de betreffende deelnemer.
- Onvoorzien “meerwerk” door calamiteiten, incidenten en rampen worden ook achteraf in rekening gebracht bij de betreffende deelnemer.

Bij het opstellen van het Jaarprogramma zijn de volgende kaders gehanteerd:

- Het betreft een, in basis, budgetneutrale doorvoering van de herijkte kentallen DM. NB: dit betreft dus alleen het onderdeel DM dat in de herijking is meegenomen
- De beschikbaarheid van specialisten (cf. de kwaliteitscriteria 2.2) en dus wellicht krapte op de arbeidsmarkt vraagt om een groeimodel om aan de te voorziene groeiende vraag vanuit de deelnemers te kunnen voldoen.

Kaders extra opdrachten.

- De uitvoering van basis uitvoeringstaken uit het JP 2022 gaat voor de uitvoering van de “extra opdrachten” al dan niet opgenomen in het JP 2022;
- De extra opdrachten worden apart verantwoord in de tussenrapportages en tussentijds verrekend gelijktijdig met de deelnemersbijdragen van de betreffende opdrachtgevers;
- De uitvoering en verrekening van meer- en minderwerk op vraag gestuurde producten wordt aan het einde van het jaar verrekend met het JP 2022 (indien hiervoor ruimte is), volgens de vastgestelde verrekensystematiek;

1.2 Uitwerking van het Jaarprogramma.

Op basis van de jaarprogramma 2021 heeft de RUD 143.909 uur ter beschikking voor de uitvoering van de basistaken. In de begroting 2022 zijn extra uren beschikbaar gesteld voor BOA's, luchtadvies, externe veiligheid en voor gevelscans. De uren opgenomen in de begroting bedragen daarmee ruim 150.000 uur.

Wanneer de herijkte kentallen worden gehanteerd en overige benodigde uren voor Energie- en Asbesttoezicht daarbij worden opgenomen ontstaat er een Jaarprogramma met de omvang van ongeveer 172.000 uur. De extra opdrachten van 10.800 uur vanuit de deelnemers maken hier onderdeel van uit. In afstemming met het eigenarenoverleg wordt nu een groeimodel naar dit benodigde niveau voorgesteld.

Het Jaarprogramma 2022 heeft een omvang van 161.061 uur. Het verschil ten opzichte van de begroting 2022 (+ 10.769 uur) wordt verklaard door:

- a) Energietoezicht (+ 5.400); uitvoering van de wettelijke taken op een redelijk kwaliteitsniveau zoals voorgesteld door de ambtelijke werkgroep van de deelnemers (zie bijlage 2 voor een toelichting);

- b) Asbesttoezicht (+ 4.685); realiseren van een aanvaardbaar uitvoeringsniveau van het risicogerichte toezicht (op de asbestsanering van zwaarste categorie asbest)
- c) Herijking Drentse Maat gemeentelijke bedrijven (- 5.051): Op voorstel van het eigenarenoverleg is deze budgetneutraal verwerkt in de gemeentelijke opgave. Dit heeft wel tot gevolg dat er ca. 8000 uur minder beschikbaar is voor het risicogericht toezicht (RGT) voor gemeentelijke bedrijven dan volgens de herijking noodzakelijk is. Dit wordt veroorzaakt doordat de toename op andere (veelal vraag gestuurde producten) wordt gecompenseerd door minder inzet op RGT voor zover het gemeentelijk toezicht betreft. Door te kiezen voor het groeiemodel zijn er, in combinatie met de groei van Energietoezicht en Asbesttoezicht, en los van de herijking 5.010 uren in mindering gebracht op RGT. Hiermee wijkt dit voorstel af van uw opdracht om het JP 2022 te baseren op de herijkte Drentse maat. NB: dit geldt niet voor de provinciale taken omdat de provincie meteen in 2022 de inzet voor integraal toezicht op provinciale bedrijven in het jaarprogramma heeft laten opnemen.
- d) Herijking Drentse Maat provinciale bedrijven (+ 5.190) Voor het provinciale gedeelte van de Drentse Maat is, onafhankelijk van het advies van Twijnstra & Gudde, gebruik gemaakt van nieuwe kentallen gebaseerd op een driejaarsgemiddelde van de afgelopen jaren.
- e) Overige aanpassingen (+ 545): deze bestaan uit mutaties op basis van aanpassingen in het jaarprogramma gebaseerd op de vraag van de individuele deelnemers.

In het jaarprogramma 2022 wordt voor een aantal opdrachtgevers extra opdrachten voorzien, in totaal 10.800 uur. Separaat wordt hiervan een overzicht gegeven zodat duidelijk is welke opdrachten voorzien worden voor welke deelnemer. Voor de provincie betreft dit 5.600 uur en voor een aantal gemeentelijke deelnemers gezamenlijk 5.200 uur.

Een deel van het verschil, de extra inzet van BOA's (2.660 uur), de inzet van een luchtadviseur (1.330 uur), gevelscans (1330 uur) en omgevingsveiligheid (1063 uur) is reeds opgenomen in de begroting 2022

Keuzemogelijkheden en risico's

- 1) De herijking van de Drentse maat heeft herijkte kentallen opgeleverd. Dit heeft inzichtelijk gemaakt welke autonome groei plaats vindt in de huidige taken/kwaliteitsniveaus. Die groeiende vraag kan niet in 1 jaar op het gevraagde niveau worden gebracht vanwege capaciteitsgrenzen bij de RUD en de tijd die nodig is om de financiële kaders vanuit de deelnemers daarop aan te passen. De eigenaren stellen daarom voor om de herijking in 2022 op een budget neutrale wijze door te voeren tezamen met een groeiemodel naar 2024. Dit heeft tot gevolg dat in 2022 nog niet volledig invulling wordt gegeven aan toegenomen vraag op basis van de herijkte kentallen. De keuze over de mate van het verwerken van die toegenomen vraag op basis van de herijkte kentallen is daarmee van invloed op het jaarprogramma.
- 2) Geadviseerd wordt om het jaarprogramma en de hierboven genoemde onderdelen a, b en c uit te voeren. Er is door de gemeentelijke eigenaren gekozen voor een budgetneutrale variant van de herijking van de Drentse maat waardoor het RGT (voor zover het het gemeentelijke toezicht betreft) in 2022 slechts voor een deel uitgevoerd kan worden. Dit betekent dat bedrijven onvoldoende maatregelen zullen nemen om aan de milieueisen te

voldoen en een kans op nog grotere imagoschade van de RUD in navolging op de publiciteit van Investico. Een toename van klachten uit de omgeving van deze bedrijven wordt voorzien.

Mocht er voor gekozen worden om geen van de onderdelen a, b of c uit te laten voeren dan brengt dit de volgende risico's met zich mee:

- a. Energietoezicht: De bevoegde gezagen in Drenthe voldoen niet aan de wettelijke kaders. Bedrijven blijven gevrijwaard van energie-prestatie-eisen bij gebrek aan toezichtsbezoek waardoor bovendien een enorm energie-besparingspotentieel onbenut blijft. De klimaatdoelen van onze deelnemers worden onhaalbaar.
- b. Asbesttoezicht ; Doordat verzekeraars asbestdaken niet meer willen verzekeren zullen de initiatieven voor asbestsaneringen voorlopig niet afnemen maar blijven toenemen. De inzet van de RUD is niet meer afgestemd op de vraag (meldingen en toezicht) waardoor de feitelijk benodigde inzet hoger is dan in eerdere jaarprogramma's werd voorzien. Afschalen van het asbesttoezicht zou leiden tot onacceptabele gezondheidsrisico's voor omwonenden. Meteen realistisch jaarprogramma wordt voorkomen dat dit tot te voorziene meerkosten in de verrekening leidt.
- c. Dit betreft de eerste fase van een groeimodel naar de invulling van de toegenomen vraag op basis van de herijkte kentallen Drentse maat..

Met bovenstaande nadere toelichting op de risico's wordt benadrukt dat het honoreren van de voorgestelde ureninzet urgent is vanwege te verwachten milieuschade. Mocht de voorgestelde urenuitbreiding niet gehonoreerd kunnen worden dan ligt verder afschalen van RGT (voor gemeentelijke bedrijven) meer in de rede. Aangezien het toezicht op asbest en energie als prioritair wordt beschouwd zal dan ruim 7000 uur minder beschikbaar zijn voor RGT. Daarmee lopen we in Drenthe aanzienlijke risico's die eerder op basis van de vastgestelde risicomatrix eveneens als onaanvaardbaar zijn benoemd.

Om bovenstaande redenen wordt het ten zeerste afgeraden om een van de onderdelen a, b of c te schrappen.

1.3 Eigenaren stellen voor energie/asbest deels ten laste te brengen van risicogericht toezicht

Bovenaan het agendapunt is het advies van de ambtelijk vertegenwoordigers van de deelnemers opgenomen. De eigenaren hechten veel waarde aan het op een aanvaardbaar niveau brengen van energie- en asbesttoezicht, mede gezien de hieraan verbonden risico's. Daarnaast wordt ook het op orde brengen van de inzet op het gebied van risicogericht toezicht (voor gemeentelijke bedrijven) belangrijk gevonden. Uit financiële overwegingen is in het eigenarenoverleg consensus bereikt over de wijze waarop in 2022 het beste invulling kan worden gegeven aan de gevraagde inzet. Voorgesteld wordt om de benodigde uren voor asbest- en energietoezicht voor de helft ten laste te brengen van de uren voor risicogericht toezicht. Naast het financiële argument speelt hierbij ook de krappe arbeidsmarkt (voor toezichthouders) een rol. Door te kiezen voor deze tussenoplossing zijn er 5.010 uren in mindering gebracht op RGT. Het dagelijks bestuur heeft in de vergadering van 13 december 2021 het jaarprogramma 2022 vastgesteld met in achtname van het advies van de eigenaren.

2.1 Financiële verwerking extra opdrachten via meerwerk

Doordat nu voorafgaand aan het jaar de vraag vanuit de deelnemers voor extra opdrachten in beeld is kan de RUD hier beter de

	<p>bedrijfsvoering op afstemmen. Het is wenselijk om de extra opdrachten (10.800 uur) separaat in rekening te brengen zodat lopende projecten niet afhankelijk zijn van een begrotingswijziging. Voorgesteld wordt om met de vaststelling van het jaarprogramma een formeel akkoord te geven voor de extra opdrachten waarna deze, net als afgelopen jaren, separaat gefactureerd worden.</p> <p><i>2.2 Overige wijzigen te verwerken in een begrotingswijziging 2022</i> Voor de toegenomen vraag op de andere onderdelen wordt een begrotingswijziging voorgesteld om de wijzigingen in de deelnemersbijdrage te verwerken. In de begrotingswijziging zal ook het effect van de toename van de uren op de bedrijfsvoering worden verwerkt. Deze begrotingswijziging zal dan tezamen met de begroting 2023 in procedure gaan. Dat wil zeggen behandeling in de AB vergadering in april, vervolgens een zienswijze procedure en besluitvorming begin juli.</p> <p><i>3.1 Het groeimodel te verwerken in de kaderbrief</i> In bijlage 1 (zie hieronder) is het groeimodel om aan de autonoom toenemende vraag te voldoen in een tabel weergegeven. Omdat sprake is van een meerjarig ingroeimodel is het van belang om dit onderdeel ook te verwerken in de kaderbrief. De mate van groei is afhankelijk van het besluit over het jaarprogramma.</p>
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> -Jaarprogramma 2022 -Presentatie jaarprogramma -Onderdeel van het agendapunt: Bijlage 1: Groeimodel herijking Drentse maat / energietoezicht Bijlage 2: Toelichting energietoezicht
Communicatie persbericht	

Besluit:

Bijlage 1: Groeimodel herijking Drentse maat / energietoezicht

Groeimodel		versie 13 december 2021	Uitvoeringsjaar t.o.v. het basisuitvoeringsniveau (=begroting 2022)						Uitvoeringsniveau op basis van herijking
Basis uitvoeringsniveau (in uren)		143.909	2022		2023		2024		
Product	BG	Toelichting	onderdeel begroting	buiten begroting	basis	nieuw	basis	nieuw	
116 RGT	ov G	budget neutrale doorvoering herijking	4.555	0	9.385	0	9.385	3.273	12.658
116 Jur ondersteuning	ov G	budget neutrale doorvoering herijking (uit 116)	3.500	0	0	3.500	3.500	0	3.500
116 BOA inzet	ov G	budget neutrale doorvoering herijking (uit 116)	1.330	0	0	1.330	1.330	0	<i>pm</i>
400 Asbesttoezicht	ov G	meldingen vraaggestuurd per deelnemer	0	4.685	4.685	0	4.685	0	4.685
120 Klachten	prov	verrekenen provincie	500			<i>pm</i>		<i>pm</i>	<i>pm</i>
	ov G	verrekenen per deelnemer		<i>pm</i>		<i>pm</i>		<i>pm</i>	1.133
Energie	alle	2022: 6600 hiervan 1200 directe financiering rijk (klein deel is prov.)	0	5.400	5.400	1.600	7.000	1.400	8.400
Extra opdrachten	prov	altijd per deelnemer verrekend (met besluit)	184	5.416		<i>pm</i>		<i>pm</i>	<i>pm</i>
	ov G	altijd per deelnemer verrekend (met besluit)	2.051	3.149		<i>pm</i>		<i>pm</i>	<i>pm</i>
Omgevingsveiligheid	alle	doorgerekend	1.063			<i>pm</i>		<i>pm</i>	<i>pm</i>
Gevelscans	alle	doorgerekend	1.330			<i>pm</i>		<i>pm</i>	<i>pm</i>
BOA inzet	alle	Nacalculatie per deelnemer, na 2022 opnemen begroting?	2.660			<i>pm</i>		<i>pm</i>	2.660
Luchtadviseur	alle	Nacalculatie per deelnemer, na 2022 opnemen begroting?	1.330			<i>pm</i>		<i>pm</i>	1.330
Tussenoplossing groeimodel		in mindering op RGT (116)		-5.010		5.010			

In Rood: begrotingswijziging nodig

Toelichting energietoezicht

Inleiding

Op 20 september is een voorstel tot besluitvorming over energietoezicht aan u voorgelegd. Het eigenarenoverleg heeft u geadviseerd dit onderwerp door een werkgroep nader te laten beschouwen om opnieuw een voorstel ter besluitvorming aan u voor te leggen.

Per 1 juli 2019 zijn de wettelijke taken toegenomen en worden kwaliteitseisen gesteld aan de uitvoering. Door het ministerie van Economische Zaken is een stimuleringssubsidie verstrekt ter grootte van ca. 1.200 uur. In het Jaarprogramma 2021 is 1.253 uren voor energietoezicht geraamd binnen het risicogericht toezicht (dus in mindering gebracht op risicogericht toezicht). Deze subsidie en het jaarprogramma 2021 zijn onvoldoende om de wettelijke taken uit te voeren. Ook wordt niet voldaan aan de wettelijke kwaliteitseisen. Door de eigenaren is bovenstaande onderkend en is een werkgroep ingesteld om tot een voorstel te komen, conform hun advies d.d. 6 september. De werkgroep en de coördinator Energie van de RUD Drenthe stellen bovenstaande besluitvorming voor.

De ambtelijke werkgroep stelt voor om energietoezicht een impuls te geven

De werkgroep stelt voor om het energietoezicht uit te voeren volgens wettelijke taken en met een redelijke uitvoeringskwaliteit, waarbij voldaan wordt aan de vereiste kwaliteitscriteria (deskundigheidseisen). (voor een toelichting op de wettelijke taken en uitvoering zie bijlage 1.) Het energietoezicht in 2022 moet worden uitgevoerd bij ca. 3.000 bedrijven in Drenthe en vanaf 2023-2027 bij 4.000 bedrijven. De werkgroep heeft een redelijk kwaliteitsniveau bepaald en stelt voor om 75% van alle bedrijven 1x per 6 jaar te controleren. (voor de bepaling van het kwaliteitsniveau zie bijlage 2.) Indien conform het voorstel besloten wordt accepteren de bevoegde gezagen in Drenthe dat niet alle bedrijven worden gecontroleerd. Door dit besluit accepteren de bevoegde gezagen ook dat niet alle bedrijven verplicht worden om energiebesparende maatregelen uit te voeren. Immers deze verplichting is pas na een controle. Dit voorstel van de werkgroep voldoet aan de kwaliteitscriteria. Op basis van het nog op te stellen uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid kunnen deze keuzes worden heroverwogen.

	2022	Inzet 2022 In uren	2023	Inzet 2023/ 2024 In uren
Aantal bedrijven informatieplicht	3.000		4.000	
Aantal controles per jaar volgens voorstel werkgroep	375	4.500	500	6.000
Coördinator Energie verplicht 0,33 fte		450		450
Ondersteuning Energie ca. 5% van de inzet (o.a. data-analyse)		225		300
Expert Energie verplicht 0,66 fte		900		900
Geraamde inzet Jaarprogramma Toezicht		6.075		7.650
Geraamde inzet Jaarprogramma Handhaving ca. 12% van de inzet		525		750
Totaal geraamde inzet voor Energietoezicht op te nemen in het Jaarprogramma/kadernota		6.600		8.400
Dekking				
VUE subsidie		-1.200		0
Jaarprogramma		5.400		8.400

Onderzoek naar mogelijkheid om lokale ambities gezamenlijk te realiseren

De werkgroep neemt het initiatief om in 2022 te verkennen of het mogelijk is om samenwerkingsafspraken te maken om lokale ambities vanaf 2023 gezamenlijk te realiseren. Dit staat los van het energietoezicht als voorgesteld. Onderzocht wordt of de uitvoering van het energietoezicht alleen al toereikend is. Deelname van de RUD Drenthe aan deze verkenning is benodigd, o.a. adviserend.

Meer inzet voor 2022 is nodig waarvan een deel gedekt wordt door subsidie

Om in 2022 de wettelijke taken van het energietoezicht uit te voeren met een redelijk kwaliteitsniveau waarbij voldaan wordt aan de kwaliteitscriteria, is het nodig 6.075 uren op te nemen. Voor de handhaving op de erkende maatregelen wordt geadviseerd nog eens 525 uur op te nemen in het Jaarprogramma 2022 en de begrotingswijziging 2022.

In aansluiting op 2021 zal ook in 2022 een stimuleringssubsidie worden verstrekt door het rijk. Deze wordt benut om een deel van de kosten te dekken. De subsidie voor 2022 zal tussen de €120.000 en €140.000 komen te liggen, de exacte hoogte van de subsidie wordt eind november 2021 bekend gemaakt.

Het aantal bedrijven die vallen onder de verplichting neemt verder toe

In 2023 zijn er nog eens 1.000 bedrijven in Drenthe extra die moeten gaan voldoen aan de erkende maatregelen lijst. Het energietoezicht kost daardoor 1.600 uur aan extra inzet t.o.v. voorgaande jaren. In de dekking voor 2023 is de VUE subsidie niet voorzien.

Ook kantoorgebouwen dienen aan zwaardere eisen te voldoen

Per 1 januari 2023 moet elk kantoorgebouw minimaal energielabel C hebben. Voldoet het gebouw niet aan de eisen, dan mag het per 1 januari 2023 niet meer als kantoor gebruikt worden. Deze verplichting staat in het Bouwbesluit 2012. De RUD Drenthe heeft de expertise op het gebied van energiebesparing en energietoezicht in huis. Bevoegde gezagen kunnen de RUD Drenthe opdragen om deze taak op zich te nemen en/of hiervoor de RUD Drenthe te mandateren.

Bijlage Wettelijke taken Energietoezicht

Bedrijven die veel (een in de wet vastgelegde hoeveelheid) energie verbruiken zijn wettelijk verplicht energiebesparende maatregelen te nemen. Op basis van het Activiteitenbesluit milieubeheer, zijn zij verplicht:

1. Inzichtelijk te maken wat het energieverbruik is, welke energiebesparende maatregelen zij doorgevoerd hebben *en* welke verplichte maatregelen ze nog gaan doorvoeren.
2. Alle energiebesparende maatregelen te nemen met een terugverdientijd korter dan 5 jaar.
3. Elke 4 jaar opnieuw rapporteren aan het bevoegd gezag welke energiebesparende maatregelen er zijn getroffen (deadline was 1 juli 2019, volgende deadline is 1 juli 2023).
4. Na controle dient het bedrijf de Erkende Maatregelen uit te voeren voor zover ze dat nog niet hebben gedaan.

De Informatieplicht Energiebesparing bestaat uit het rapporteren aan het bevoegd gezag, wat het energieverbruik is *en* welke erkende (energiebesparende) maatregelen er wel of niet zijn uitgevoerd. Deze erkende maatregelen zijn voor het bedrijf in maximaal 5 jaar terug te verdienen. Voor 19 branches zijn verschillende lijsten met erkende maatregelen in de milieuwetgeving opgenomen, elke 4 jaar worden de Erkende Maatregelen Lijsten (EML's) opgesteld waaraan bedrijven moeten voldoen. De betreffende bedrijven dienen hun EML's in via het eLoket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Deze informatie analyseren wij en zo selecteren wij de bedrijven die niet voldoen aan of nog maatregelen moeten nemen volgens de EML's. We prioriteren onze controles bij bedrijven welke de meeste energie verbruiken en die nog het minst voldoen aan de EML's.

Tot nu toe hebben ruim 1700 bedrijven zich gemeld en hieruit zijn ongeveer 4700 energiebesparende maatregelen naar voren gekomen welke deze bedrijven verplicht zijn om te nemen na een controle bezoek. Daarnaast zijn er ook nog maatregelen welke op een natuurlijk moment uitgevoerd moeten worden, bijvoorbeeld bij het vervangen van een CV of de verlichting wanneer er een verbouwing in het verschieft ligt.

Een bedrijf is pas na controle door de RUD verplicht om de nog niet uitgevoerde maatregelen alsnog uitvoeren. Controle c.q. energietoezicht is dus de sleutel tot resultaat. Door lokale stimuleringsinitiatieven en bijv. een communicatie offensief stimuleren we dat bedrijven EML's uitvoeren voorafgaand aan de controle. De benodigde inzet voor hercontroles en handhaving/bestuursdwang neemt dan navenant af.

	2022	Inzet 2022 In uren	2023	Inzet 2023 / 2024 In uren
Aantal bedrijven informatieplicht	3.000		4.000	

Aantal controles per jaar volgens voorstel werkgroep	375	4.500	500	6.000
Coördinator Energie verplicht 0,33 fte		450		450
Ondersteuning Energie ca. 5% van de inzet (o.a. data-analyse)		225		300
Expert Energie verplicht 0,66 fte		900		900
Geraamde inzet Jaarprogramma Toezicht		6.075		7.650
Geraamde inzet Jaarprogramma Handhaving ca. 12% van de inzet		525		750
Totaal geraamde inzet voor Energietoezicht op te nemen in het Jaarprogramma/kadernota		6.600		8.400
Dekking				
VUE subsidie (waarschijnlijk)		-1.200		0
Jaarprogramma		5.400		8.400

Versterkte Uitvoering Energie 2021:

In 2021 is een subsidie van EZK beschikbaar gesteld aan de Omgevingsdiensten voor het uitvoeren van Energietoezicht. De verwachting is dat dit ook voor 2022 beschikbaar wordt gesteld. Het energietoezicht wordt uitgevoerd door een externe toezichthouder, hiervoor waren in 2021 1200 uren beschikbaar, zoals gezegd is de verwachting dat in 2022 ook ongeveer 1200 uur beschikbaar zal komen. De externe toezichthouder voert de energiecontroles uit als ook het administratieve deel wordt uitgewerkt. In 2021 is tijdens deze toezichtbezoeken de mogelijkheid tot learning on the job geweest. Of deze mogelijkheid ook in 2022 er is, dat wordt later duidelijk.

Extra opdracht Provincie Drenthe:

De Provincie Drenthe heeft voor 2022 een extra opdracht van 1000 uur ten behoeve van energiebesparing bij de RUD Drenthe uitgezet, deze opdracht moet nog nader worden uitgewerkt. In 2021 is deze tweezijdig opgedeeld. Enerzijds zorgt de opdracht ervoor dat de vergunningen van de provinciale bedrijven op orde zijn, en dat er hercontroles uitgevoerd worden n.a.v. de controles van 2019&2020. Anderzijds is de opdracht in het algemeen van alle gemeenten, men stelt uren beschikbaar voor een energie expert en uren voor het verwerken van de rapportages informatieplicht energiebesparing en de EED-rapportages.

Bedrijven rapportage niet ingediend

Uit de data van de Rud Drenthe is gebleken dat ongeveer 1300 bedrijven zicht nog moeten melden in het kader van de informatieplicht energiebesparing. De data is mede tot stand gekomen door in 2019 4600 bedrijven aan te schrijven op de informatieplicht. Circa 1300 bedrijven zijn er uit gefilterd, deze bedrijven zullen op enig moment moeten gaan voldoen aan de informatieplicht en zullen worden opgenomen in het controle programma.

Type C bedrijven

Met de inwerking treding van de Omgevingswet op 1 juli 2022 zullen de vergunningplichtige (type C) bedrijven ook onder de informatieplicht energiebesparing komen te vallen. Binnen de provincie Drenthe zijn er ongeveer 1000 van deze type C bedrijven. Deze bedrijven zullen moeten worden benaderd om ze te wijzen op de informatieplicht energiebesparing. Afhankelijk van een eventuele overgangstermijn zullen deze bedrijven ook in de planning van het energietoezicht ingepast moeten worden.

Label C verplichting kantoren

Per 1 januari 2023 moet elk kantoorgebouw minimaal energielabel C hebben. Voldoet het gebouw dan niet aan de eisen, dan mag het per 1 januari 2023 niet meer als kantoor gebruikt worden. Deze verplichting staat in het Bouwbesluit 2012. De RUD Drenthe heeft de expertise op het gebied van energiebesparing in huis, vanuit het bevoegd gezag kan hiervoor de RUD Drenthe mandateren.

Energie expert

De energie expert heeft de volgende werkzaamheden:

- Beoordelen energiebesparingsplannen en energie audits, indien van toepassing ook of er alternatieven in plaats van de erkende maatregelen kunnen worden toegepast, welke in deze rapportages worden vermeld.
- Beoordelen plan van aanpak: Indien een bedrijf veel maatregelen heeft toe te passen, kan een bedrijf een plan van aanpak indienen.
- Onderzoek naar en advisering over de terugverdientijd van maatregelen die niet als erkende maatregelen zijn aangemerkt.
- Lokale initiatieven van bevoegd gezagen beoordelen/bewaken.
- Toets EMI's bij omgevingsvergunning bouwen bij bedrijfsgebouwen.

Kwaliteitscriteria 2.2 2019 deel b

Onderstaande activiteiten 1 t/m 4 moeten binnen de overheid uitgevoerd worden:

1. Inbrengen (specialistische) aspecten energie en duurzaamheid in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving
2. Beoordelen van energiebesparingsplannen en energieaudits.
 - a. Beoordelen van alternatieven voor erkende maatregelen energiebesparing
 - b. Beoordelen plan van aanpak uitvoeren (erkende) maatregelen
3. Onderzoek naar en advisering over terugverdientijd van maatregelen die niet als erkende maatregelen zijn aangemerkt.
4. Opstellen (branchegericht) toezichtprogramma energie en projectmatige aanpak energiecontroles.